

VĂ PREZENTĂM...

Actuala stagiune aduce spectatorilor bucureșteni două noi teatre: Teatrul de Comedie, condus de artistul emerit Radu Beligan, și Teatrul pentru Copii și Tineret, condus de regizorul D. D. Neleanu.

Spunea Radu Beligan cu câteva luni în urmă, în paginile revistei noastre: „...cred că sarcina primordială a dramaturgiei și teatrului nostru este de a înregistra și a reda saltul calitativ pe care l-a realizat viața, dar pe care nu-l redă încă pe deplin, scena noastră“.

Cuvintele lui Radu Beligan nu făceau decît să exprime opinia mai largă a oamenilor noștri de teatru și frămîntarea creatoare ce caracterizează întreaga mișcare teatrală de la noi. Viața tumultuoasă și plină de elanul construcției socialiste are nevoie de un teatru în permanentă înnoire, în permanentă căutare de căi îndrăznețe și originale. În acest sens trebuie înțeleasă apariția celor două scene, care vin să se adauge efortului creator al celorlalte, pentru o cît mai profundă reflecție a contemporaneității.

... TEATRUL DE COMEDIE

În primul rînd, un repertoriu care să ducă la modalități noi de teatru și să răspundă aspirației de *teatru popular*, direct și agitatoric, pe care Teatrul de Comedie își propune s-o împlinească. Pe planul dramaturgiei originale, de fapt principala preocupare a noii scene, se studiază abordarea unui gen propriu de dramaturgie, bazată pe tratarea problematicii celei mai actuale furnizate de viața noastră. Așa, de pildă, după cum arăta directorul Beligan, o primă inițiativă în acest sens a fost să se încredințeze cîtorva tineri prozatori și dramaturgi, sarcina de a elabora un text inedit și pe măsura însemnatului eveniment pe care-l constituie aniversarea partidului. Va trebui să fie un text capabil să ilustreze, pregnant și dinamic, viața nouă socialistă și realizările ei, făurite sub conducerea partidului.

Urmărirea cotidiană a vieții este o idee prezentă în spiritele și în căutările de aici, ca și modalitățile artistice cele mai adecvate de îmbogățire a artei scenice.

Repertoriul de început este alcătuit din trei piese de factură diferită, *Celebrul 702* de Al. Mirodan, o comedie de Slobodskoi și Duhovicinii— ca piesă din actualitate, prima pusă în scenă de Moni Ghelerter, — și o piesă clasică: *Burghezul gentilom*, sub direcția de scenă a lui Lucian Giurchescu. Ce se urmărește cu montarea acestor piese? În primul rând, fie că este vorba de piese contemporane, fie că este vorba de piesa clasică, spectacolele vor trebui să reflecte spiritul zilei de azi. Acesta este punctul lor comun de plecare și baza pe care se elaborează imaginea lor scenică. În al doilea rând, se urmărește crearea simțului de *răspundere colectivă* în fața unui spectacol, prin dezbateră cu întregul colectiv a problemelor legate de montare. Fiecare spectacol va trebui să fie o școală, mai ales pentru cei tineri. În acest sens, actorul va cunoaște nu numai piesa, ci toate problemele montării, tot procesul ei; nu numai stilul și interpretarea, ci chiar problemele de ordin teoretic. Scopul este să se combată meșteșugăria și rutina în arta teatrală.

Felul în care a fost alcătuit colectivul confirmă faptul că s-a urmărit *ideea de echipă*, iar prin numărul restrâns de actori ce o formează se asigură posibilitatea unei folosiri multiple și variate. În același timp, se vedește o judicioasă așamblare a actorilor pe genuri și amploari.

Teatrul de Comedie a pornit la lucru călăuzindu-se după *ideea că actorii sint pentru teatru, și nu teatrul pentru actori*, idee menită să ajute la crearea spiritului de echipă. Pe de altă parte, se urmărește ca toți membrii ansamblului artistic să treacă în decursul unei stagiuni prin roluri de prim-ordin și, în același timp, să joace altele mai puțin însemnate ca întindere, dar nu și ca importanță în acțiunea dramatică. În felul acesta, toți actorii teatrului vor păstra permanent contactul cu scena, pentru că nu vor fi legați doar de câte o piesă, ci de întregul repertoriu al teatrului lor.

În ce privește spiritul în care se concepe montarea unui spectacol clasic, ni se pare vrednic de subliniat punctul de vedere al lui Lucian Giurchescu, regizorul *Burghezului gentilom*: „Nu vrem ca fidelitatea față de această operă clasică să fie formală. Nu intenționăm să o restituim publicului în mod livresc, ci — împreună cu colectivul, dezbătând-o mereu, pînă la apariția ei în premieră — s-o lucrăm în *spiritul* autorului, subliniind acele idei din piesă care au ecou azi. Nu vrem deloc o reconstituire de muzeu. După cum se știe, *Burghezul gentilom*, care este alcătuită atît din elemente de comedie, cît și de balet, pune probleme dificile, în primul rînd atunci cînd urmărești ca transmiterea ideilor înaintate ale acestei piese să se facă permanent, de-a lungul întregului spectacol, și nu sporadic. Prima problemă este deci de a nu reda partea de balet ca un divertisment, ci s-o încadrăm în acțiune. Aceasta pentru că divertismentele dansante rup desfășurarea dramatică și fac mai anevoioasă transmiterea ideilor urmărite de noi. De aceea, în ce privește baletul croitorilor, de pildă, am înțeles să-l înfățișez axat pe dialogul dintre Jourdain și croitor, în așa fel încît mișcarea ritmică să creeze o armonie cu ritmul ideilor, într-un joc continuu.

Aș vrea să precizez, pentru că este vorba de un clasic, că nu voi trata *spiritul* operei lui Molière, dar forma expunerii va fi modernă, mai directă și mai conformă cu stilul general al teatrului nostru“.

Iată citeva mărturii de început ale acestui teatru, care-și propune să fie „de comedie“ nu în sens strict, ci un teatru cu un repertoriu alcătuit mai larg, din lucrări cu ton optimist, sau conținînd accente satirice, un repertoriu dominat de suflul contemporaneității.

ANSAMBLUL TEATRULUI DE COMEDIE

De la stînga la dreapta :

Rîndul I — Al. Mirodan (consilier literar), Nicolae Gărdescu, Victoria Mierlescu, Ninetta Gusti, Florin Scărlătescu, Mircea Șeptilici.

Rîndul II — Lucian Giurchescu (regizor artistic), Ștefan Ciubotărașu, Agnia Bogoslava, Sanda Toma, Tilda Radovici, Ion Lucian.

Rîndul III — Dan Nemțeanu (pictor scenograf), Aurelia Vasilescu-Dionisie, Mircea Balaban, Dem. Savu, Rozalia Avram, Mircea Constantinescu.

Rîndul IV — Dem. Rădulescu, Al. Lungu, Lilliana Țicău, Tamara Bucliceanu, Radu Beligan (directorul teatrului), Angela Chiuaru, Livia Popescu, Vasilica Tastaman, Aurel Cioranu.

Rîndul V — Gh. Crișmaru, Gh. Turcu, Dem. Rucăreanu, V. Plătăreanu, Iurie Darie, Amza Pellea.

...TEATRUL PENTRU COPII ȘI TINERET

Un teatru al tinerei generații și un teatru al „celui mai mic cetățean“ — iată o instituție care-și împletește semnificația artistică cu una adînc educativă.

D. D. Neleanu e de două ori indicat să ne vorbească despre perspectivele și proiectele acestui teatru: ca regizor al unor piese pentru tineret și mai ales ca director al noii instituții.

***

— Bineînțeles, problema noastră cheie este problema repertoriului. Dacă în ceea ce privește piesele pentru tineret, problemele pot fi oarecum mai ușor rezolvate, teatrul pentru copii își așteaptă încă dramaturgii. Pînă ce vom avea un număr compact de autori, vom începe cu dramatizările. Să pomenim cîteva din ele: *Emil și detectivii* (E. Kästner), *Micuța Doritt* (Ch. Dickens), *Morcoveață* (Jules Renard); și gîndim și la cele cîteva romane originale pentru copii, reale succese ale Editurii Tineretului. Vom încerca să le facem o adaptare scenică. Începem cu *Marțienii* de M. Liber, vom îmbrăcea *Coana Chirița*, mereu tînăra comedie a lui Alecsandri, capodopera lui Maeterlinck — *Pasărea albastră*. Ușile teatrului nostru vor fi deschise însă cel mai larg dramaturgiei originale.

***

— Probleme asemănătoare se pun și în ceea ce privește dramaturgia pentru tineret. Menținem în repertoriu: *Secunda 58*, *Scurtă convorbire*, *Nota 0 la purtare*, *Scrisori de dragoste și Cine a ucis?* (piese pe care le-am socotit că răspund cerințelor unui repertoriu pentru tineret) și *Cocoșelul neascultător și Mușchetarii măgăriei sale* (pentru copii). Repetăm *Băieții veseli* (H. Nicolaide).

Din dramaturgia sovietică jucăm *Prima întîlnire* de Sîtina; studiem din dramaturgia bulgară *In fiecare seară de toamnă*, închinată luptei din ilegalitate a tinerilor comuniști bulgari de Ivan Peicev; din cea americană, *Fundătura* de Sidney Kingsley și *Pogoară iarna* de Maxwell Anderson (două piese care demască violent „modul de viață american“); din cea a Republicii Democrate Germane, *Lucrare de control* de Hedda Zinner; din cea franceză, *Dacă ne vede lumea împreună* de Claude Baal; din cea italiană, *Soldatul Piccico* de Aldo Nicolai; din cea a Republicii Socialiste Cehoslovace, *Ca să ne putem privi în ochi* de Oldrich Danek, iar din clasiți, *Vicleniile lui Scapin*. Din dramaturgia lui Brecht vom juca *Cercul de cretă caucazian*.

Repertoriul nu e încă deplin alcătuit. Ne aflăm în faza de elaborare. Ne îndreptăm însă spre un repertoriu care să închege unitatea unui stil propriu, al teatrului nostru, repertoriu care să răspundă principalelor sarcini sociale, ideologice, legate de spectatori.

În linii mari, acest repertoriu urmărește: *educația socialistă a tineretului*, prin transpunerea pe scenă a unor figuri de eroi ai luptei pentru cauza poporului, abordarea unei tematici științifico-fantastice — îndeosebi gustată de tînăra generație — și, în egală măsură, a unor piese inspirate din călătorii celebre, explorări, romane de aventuri, figuri de mari creatori, savanți, artiști; de asemenea, prin oglindirea vieții cotidiene a pionierilor, cu prezentarea celor mai însemnate probleme de școală și organizație pionierească. Din dramaturgia occidentală vom alege cu precădere piesele care luminează prin contrast superioritatea vieții noastre socialiste, piesele închinată luptei tineretului din țările capitaliste și colonii.

Din dramaturgia clasică vom înfățișa marile piese străbătute de ideile vibrante ale umanismului, acele piese care vor fi pentru noi o „școală a frumosului“.

***

— Dramaturgia originală e primul nostru obiectiv. Ne așteaptă în acest sens o muncă de pionierat. Iată cîteva din gîndurile noastre legate de realizarea acestui obiectiv:

a) organizarea unui concurs bienal în colaborare cu ziarul „Scînteia tineretului“ pentru cele mai bune piese de copii și tineret;

b) folosirea în acest scop a bogatei experiențe a regizorului sovietic Akimov, care a organizat un laborios cenaclu de piese; vom iniția pe lîngă teatrul nostru, în colaborare cu Uniunea Scriitorilor, un cenaclu asemănător.

**ANSAMBLUL TEATRULUI
PENTRU COPII ȘI TINERET**

De la stînga la dreapta :

Rîndul I — Florin Vasiliu, Geneveva Preda, Tatiana Tereblecea, Doina Tușescu, Natalia Arsene, Francisca Cristian, Eugenia Eftimie, Dona Carozzi, Maria Comșa, N. Tomazoglu, Vali Cîos

Rîndul II — Tatiana Popa, Karin Rex, C. Cristel, M. Gingulescu, Radu Penculescu (regizor artistic), D. D. Neleanu (directorul teatrului), Ion Cojar (regizor artistic), Olga Tudorache, N. Motoc, Gh. Vrinceanu, I. Anghel, Elena Pop.

Rîndul III — Neofita Pătrașcu, Leopoldina Bălănușă, Doina Șerban, Aurora Eliad, I. Ciprian, H. Nicolalde, Val Lefescu, Ion Cosma, G. Oprina, Arcadie Donos, Silviu Stănculescu.

Rîndul IV — Jana Gorea, Neamțu-Ottonel, Tatiana Ieckel, Titus Lapteș, C. Lipovan, Jean Lorin, Boris Ciornel, Ion Popescu, Stere Niculescu, Mișu Andreescu, Marin Constantin, Dinu Ianculescu.

Rîndul V — Tudorel Popa, Mircea Angheliescu, C. Codrescu, N. Ifrim, Andrei Codarcea, Ion Ilie Ion, Gh. Anghelujă, I. Mitrici (pictor scenograf), Stamate Popescu, Ilie Frimu.

Din ansamblu mai fac parte: Florica Demion, Emilia Cozachieviți, Marcela Demetriad, Mariana Oprescu, Margareta Papagoga, Madeleine Andronescu, ...

— Odată cu munca de creație, vom desfășura o intensă activitate organizatorică: — legătura cu copiii și tineretul din Capitală, cu organizațiile de pionieri, cu Palatul Pionierilor, cu instructorii de pionieri și profesorii (în special, îndrumarea artistică a acelor profesori care pun în scenă în școli, diverse piese jucate de elevi);

— secretariatul nostru literar va trebui să muncească în așa fel încât să devină un *laborator artistic* în care să se elaboreze piese ce vor putea fi jucate de toate teatrele din țară, de echipe de amatori, echipe școlare, studențești etc.

Vom fi mereu aproape de spectatori și prin recitalurile de poezie, pe care le vom organiza periodic în uzine, în casele de cultură ale tineretului; în aceste locuri vom prezenta adesea și spectacole întregi. Teatrul nostru va lua sub patronaj artistic Casa de cultură a tineretului din raionul nostru — raionul Gh. Gheorghiu-Dej. Tinerii spectatori vor fi invitați să ne devină și colaboratori artistici! Vom discuta spectacolul, în diversele sale faze, cu tinerii al căror specific în producție este apropiat de cel al eroilor din piesă (comedia lui H. Nicolaide o vom discuta astfel cu tinerii dintr-o mare uzină), vom avea și o întâlnire cu studenții etc.

Tinerii noștri actori vor participa periodic la baluri și serate ale tineretului, unde-și vor aduce contribuția lor artistică, urmînd ca apoi să-și cunoască mai bine spectatorii; în același scop, scriitorii pentru tineret, regizorii, actorii noștri vor participa la ședințe ale pionierilor, la ședințe de U.T.M. în uzine, facultăți, vor face excursii împreună cu tinerii muncitori.

După cum vedeți, munca artistică închinată artiștilor amatori ne preocupă mult. De aceea, secretariatul nostru literar se va îngriji și de elaborarea unor piese într-un act, iar teatrul va patrona o școală pedagogică (30—50 de învățători, absolvenți din fiecare an, vor deveni instructori artistici la sate); sub egida Școlii populare de artă vom institui o secție externă de „actorie“ la o mare uzină din Capitală.

***

— Dacă acestea sînt jaloanele muncii noastre practice, munca teoretică, munca profesională de ridicare a măiestriei artistice, va fi și ea un prim obiectiv.

Păreră mea este că multora dintre regizorii noștri, înzestrați cu talent și cultură, le lipsește *metoda tehnică creatoare*, metoda de care depinde adesea soarta spectacolului.

Ne gîndim să invităm în teatrul nostru un tînăr și talentat regizor al Teatrului M.H.A.T. din Moscova — Maniukov — pentru a monta la noi un spectacol experimental-demonstrativ, urmînd ca la diversele lui faze să asiste un număr mare de regizori; în același sens o vom invita pe regizoarea Knebel (regizoarea principală a Teatrului pentru Copii din Moscova), pentru ca montînd un spectacol să exemplifice practic *metoda analizei în acțiune*. Regizorii noștri au avut adesea prilejul să întrevadă la spectacolele sovietice finalitatea aplicării unei metode regizorale; noi vrem să le dăm posibilitatea să cunoască o metodă *tehnicopsihologică creatoare*, în fazele în care ea se aplică — regizorii sovietici ne vor demonstra aceasta.

***

— Sîntem un teatru tînăr, la propriu și la figurat, și sarcina de a contribui la educația tinerei generații ne emoționează, dar ne și dă avînt în muncă. Vom socoti că ne aflăm în fața unui profil al colectivului nostru, numai atunci cînd fiecare spectator, copil, adolescent sau matur, va pleca din una din sălile noastre mai înarmat politic, mai sensibil artistic, mai atașat de gîndurile ce le vom rosti pe scenă.

Colectivul de regizori — Radu Penciulescu (vezi *Micul prinț*), I. Cojar (vezi *Trestile de aur*), Marin Iorda (vezi *Înșir-te mărgărite*) — are experiență în munca cu tinerii spectatori, iar colectivul de actori e gata să pornească la drum.

***

Ambelor teatre care-și încep atît de promițător activitatea, le adresăm un cald și din toată inima: spor la muncă!